

aktuellt nr 1

Ansvarig Utgivare: Stig Tillmar

I Redaktionen: Anne-Britt Stenward, Claes Dufmats,

Thomas Eriksson, Arne Hägg, Chatarina Johansson

STÅLMARKNADSLÄGET FÖRVIRRAT

Utan överdrift kan läget på stålmarknaden betecknas som förvirrat. Orsaken är dels en mycket svag konjunktur och dels en protektionistisk anda, som vinner terräng både i Europa och andra världsdelar.

LÅGA PRISER

Den successivt försämrade konjunkturen har fått till följd att den kvantitet som vi beräknat avsätta på den svenska marknaden inte på långt när kunnat uppnås och för den del som sålts har priset blivit avsevärt sämre än beräknats. Den uteblivna kvantiteten samt den ökning som tillkomsten av ny kapacitet inneburit har hittills kunnat avsättas på olika marknader utanför Sverige. Detta har kunnat ske genom att vi anpassat oss till andra länders priser. Dessa priser är inte alls bra och har i stor utsträckning bidragit till att Boxholm som stålföretag åsamkats stora förluster. Flera skäl har dock talat för att detta är den

rätta vägen att lösa nuvarande marknadsproblem.

IMPORTRESTRIKTIONER

Ett allvarligt hot mot exporten är nu att de länder som skall mota våra kvantiteter genom agerande från Kol- och Stålunionen i fortsättningen kommer att få svårigheter att importera.

EG har genom förhandlingar, dels på ministernivå och dels i kommissionen, utarbetat en handlingsplan som tar fasta på begränsning av importen och införandet av minimipriser. För material som inte sålts till de fastställda minimipriserna skall utmätas tull uppgående till skillnaden mellan det fastställda minimipriset och det fakturerade priset. Detta kan för exportören leda till så starkt ökade kostnader att han väljer att avstå från vidare leveranser, vilket givetvis också är avsikten.

När detta skrivs har vi ingen lösning på problemet, men med anledning av att exporten nu är så viktig för oss gör vi allt för att komma ur den iråkade situationen.

MÅNGA "OM"

Beläggningen i verken i Boxholm är, om hänsyn tas till de stora exportorderna, kvantitativt tillfredsställande. Sammanfattningsvis kan konstateras att vi hankar oss fram vecka för vecka. Om försöken att skapa ordning på prisfronten lyckas, om vi får möjlighet att i första hand leverera ut vår exportorderstock och slutligen, om vi med CECA:s nya prisystem kan fortsätta att exportera, då finns det vissa ljusglimtar här och var, men håll med om att det finns bra många om.

K-G Johansson

SÅ LEVDE MAN FÖRR

Kan Du tänka Dig att bo i ett enda rum med Din familj? Även om Du har 6 barn? Förmodligen inte. Nu har vi i regel 2 eller flera rum och kök och en del av oss bor i villor med 4 eller fler rum.

Förr i tiden var det dock vanligt i brukssamhällen som Boxholm att man bodde i ett enda rum. Den miljön har Calle Stenqvist återskapat i en av de röda stugorna som står bredvid Brukshotellet.

Vi stämde träff med Calle, som med sin berättelse gav oss underlag till den här artikeln.

Forts sid 3



MÄTNING AV STOFUTSLÄPP

Yttre miljön är omgivningsmiljön eller naturmiljön. För Boxholms AB:s del innebär det ett ansvar att bevara den yttre miljön från industriell påverkan, såväl i vattnet, luften och naturen i övrigt.

MÅSTE GENOMFÖRA MÄTNINGAR

För att kunna leva upp till den ambitionen har Boxholms AB skaffat bl a reningsanläggningar både för vatten- och luftutsläpp. Länsstyrelsen kräver av Boxholms AB att företaget skall redovisa dess utsläpp av föroreningar, både av buller, vatten- och luftföroreningar.

I ett tidigare nummer av BA berättades om vattenkontroll. Strax före jul fick vi besök av konsultfirma Lindack från Enköping, som kom hit för att mäta våra luftutsläpp.

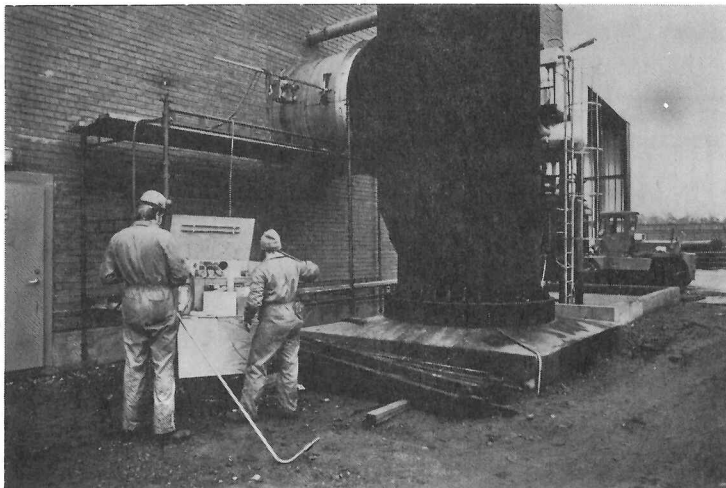
Den till atmosfären utsläppta föroreningen består av småpartiklar från den process som är kopplad till rökkanalen. Man talar om emitterad stofthalt. För den finns riktlinjer angivna av Naturvårdsverket.

OLIKA MÄTPLATSER

Mätplatserna var martinens urlagning, sliphallens centroslipmaskin, gjuteriets kupolugn, sandberedning och rensning, kallverkets slungrensningmaskiner och fin- och mediumverkets ugnar. Ångcentralens rökgaser kommer att mätas i början på detta året.

Sammanlagt är det 5 s k textila spärfilter av typ slangfilter (fungerar principiellt som dammsugare), en våtavskiljare (principen är duschning av rökgasen) och 3 s k multicyklonanläggningar (består av många småcykloner som har till uppgift att få rökgasen att rotera och med hjälp av centrifugalkraften få partiklarna att slungas ur från gasen).

På grund av en felaktig slang överskred ett av slangfiltren gällande riktvärden (KV). I Övrigt underskreds riktlinjerna med god marginal.



Här pågår mätning av stofthalt från Finverkets ugn av personal från konsultfirma Lindack.

MARTINEN ÖVER GRÄNSVÄRDET

Många undrar säkert hur det är med martiniskorstenarnas utsläpp. 1968 utfördes en mätning som visar att vi ligger betydligt över gällande riktlinjer. Någon ny mätning har inte utförts sedan dess då vi har dispens från att mäta tills dess vi fått besked om martinens framtid. Enligt vårt koncessionsbeslut måste dessa rökgaser renas om vi vill fortsätta driften efter 1980.

Länsstyrelsen har påbjudit oss att låta en utomstående firma utföra periodiska besiktningar vart tredje år på luftreningsanläggningar och dessemellan skall vi själva utföra kontroller enligt ett särskilt kontrollprogram som beräknas vara inköpt på berörda avdelningar under 1978.

KONTROLLPROGRAM

Detta kontrollprogram går ut på att respektive avdelning utför vissa enklare kontroller och avläsningar dagligen, vecko- eller månadsvis beroende på typ av anläggning.

Skyddsavdelningen håller för närvarande på och tar fram förslag på lämpliga formulär. Uppgifterna på dessa formulär skall sedan sammanställas och sändas till Länsstyrelsen årsvis.

Bullermätningar står på schemat härnäst och kommer att utföras av hälsovårdsnämnden i Mjölby. Mera om detta i kommande BA.

Jan Odeheim

Centrala förhandlingar i Horndal

Den 3 januari hölls centrala förhandlingar i Horndal, angående styrelsens förslag till nedläggning.

Man beslöt att ajournera förhandlingarna till den 29 mars, då den Geijerska utredningen om stålorternas framtid beräknas vara klar och publicerad.

8 PERSONER I SAMMA RUM

Tro det eller ej, men i den här stugan bodde hela sex familjer, var och en i ett enda rum. Att man hade 6 barn var mer vanligt än ovanligt i början av 1900-talet.

I det rum som man ser på bilden skulle smältsmeden kunna sova efter att han arbetat ett ansträngande skift, hustrun skulle laga mat, tvätta, väva och barnen skulle ha någonstans att vara. Vilket besvär måste det inte ha varit innan alla kommit "i säng" på kvällen. Det var då inte tal om att var och en skulle ha en egen säng. Man fick hålla tillgodo med att sova skavföttes två och två i samma säng och det var inte ovanligt att fyra barn delade säng. De som inte fick plats i sängar fick sova på golvet.



1917 var ett historiskt år - alla som bodde i bolagets bostäder skulle få en elektrisk lampa i köket. Jämfört med de stearinljus man tidigare haft lyste 15-watts-lamporna som om det vore ljusan dag.

När tomten kommer....

Alla kan tyvärr inte få ledigt i helgerna. Vi har på det här företaget ett par arbetsplatser där personalen måste jobba - vaktrum, ångcentral, mejeri och ladugård.

Lite extra festligt är det i alla fall på julafton när jultomten - på bilden i Stig Janssons skepnad - kommer med kaffe och smörgås. Julklapparna i år var presentkartonger med ost.

9 KR VAR FJORTONDE DAG

9 kr var fjortonde dag samt fri bostad och ved - det var lönen för en fullgod smed. För den lönen skulle smeden arbeta 56 timmar i veckan. Visserligen var både mat och kläder billigare i seklets början än i våra dagar men man måste ändå fråga sig hur det gick ihop. Vatten, välling, grovt bröd och härsken sill - det var den mat som pengarna räckte till och något över till kläder blev det sällan. Till jul fick man dock en gratifikation från bolaget - 50 kr till gift arbetare plus 5 kr för varje barn under 16 år. Ungkarlar fick 25 kronor.

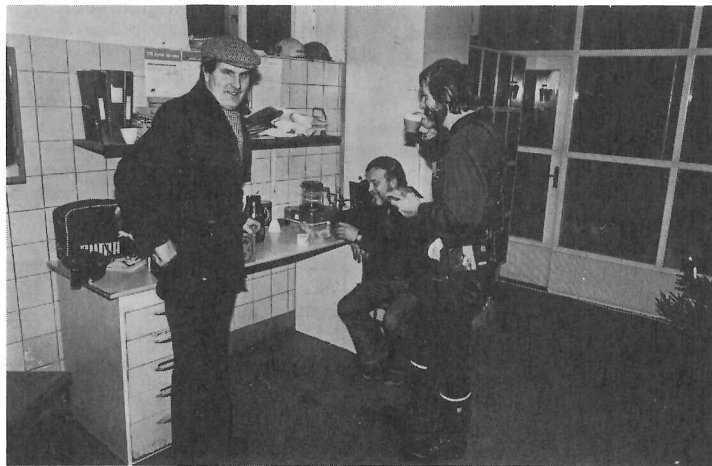
som morfar och farfar har berättat för oss om sin barndom. Han har under åren fått ihop en imponerande samling bruksföremål och möbler från den tid då seklet var ungt och fortfarande letar han igenom vindarna i samhällets äldre hus i hopp om att hitta fler fynd. Den gamla stugan på Storgatan 42 är dock det stora bekymret. Förfallen och rivningshotad är den tyvärr inte det museum som Calle vill ha.

- Tänk om någon ville satsa de pengar som är nödvändiga för att restaurera huset. Det finns så mycket man skulle vilja göra. Jag har möblerat upp två av rummen och det går att skaffa föremål till de övriga 4 rummen. Jag vill dock inte lägga ned så mycket arbete på något som kanske inte får vara kvar. Jag tror nog bolaget skulle kunna få pengar från AMS för att bevara ett stycke brukskultur till eftervärlden, säger Calle innan vi avslutar vårt samtal.



STUGAN RIVNINGSHOTAD

Calle Stenqvist berättar för oss med brinnande entusiasm och hans dröm är att kunna bevara den gamla tidens miljö så att vi ska kunna se med egna ögon de "sagor"



Stig Jansson bjuder på kaffe och delar ut julklappar till vakterna Bo Ek och Sven Jonsson.

Stöd till fritidsstudier

Boxholms AB har intresse av att de anställda på olika sätt utbildar sig. Detta kan ske genom av företaget anordnad utbildning men också genom att den anställde frivilligt och på fritid deltar i kursverksamhet. Fritidsstuderande erhåller ekonomiskt stöd från företaget under förutsättning att studierna bedrivs enligt följande:

KURSLITTERATUR:

För studier på grundskole- och gymnasienivå i ämnena svenska, engelska, tyska, matematik, fysik och kemi samt i yrkesämnen inom naturvetenskaplig/teknisk och ekonomisk/administrativ sektor utgår ersättning till studerande för gjorda utlägg avseende obligatorisk kurslitteratur (ej uppslagsverk eller skönlitteratur i ämnet svenska).

Ersättningsbeloppet är dock maximerat till 100 kr per termin eller 200 kr per läsår.

För studier på eftergymnasial nivå utgår ersättning för obligatorisk kurslitteratur inom naturvetenskaplig/teknisk och ekonomisk/administrativ sektor under förutsättning att studierna har anknytning till vederbörande persons arbetsuppgifter i företaget.

RESOR:

För utbildning som inte finns att tillgå i Boxholm eller på den studerandes bostadsort utgår ersättningar med 50 % av billigaste färdsätt.

ANSÖKAN:

Ansökan om studiestöd ska inges skriftligt före studiernas påbörjan. Studiestödet betalas ut efter avslutade studier mot uppvisande av intyg eller betyg avseende godkänd utbildning samt mot kvitto på kurslitteratur.

Resekostnad ersättes efter avslutad termin mot uppvisande av bestyrkt närvarolista eller dylikt.

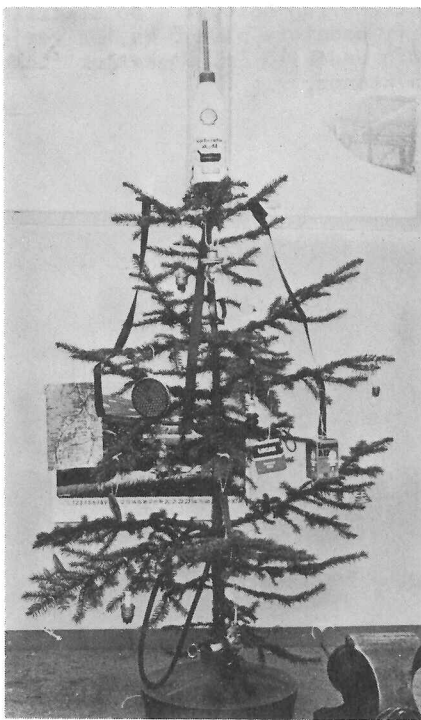
Monica Palm på lönekontoret har blanketter och kan ge information om de regler som gäller.

SEMESTER

1978 års semester är som vanligt förlagd till juli månad med start den 3 juli. Arbetet återupptas den 31 juli.

Också en julgran

Att det går att pynta en julgran med glitter och stjärnor, kulor och ljus det visste vi men aldrig har vi på BA förut hört talas om att man klär sin julgran med isoleringsband, tändstift, brytarspetsar, strålkastarlampor och fläktremmar. Det har man i alla fall gjort i garaget så nu har vi hört talas om det.



CARL TRYGGERS FOND

Nu är det åter dags att ansöka om stipendium ur Carl Tryggers fond.

Närmare upplysningar om möjligheter att erhålla stipendium lämnas av Arne Hägg, Thord Lindberg, Göran Ragnarsson och Bernt Andersson.

Ansökningsblanketter tillhandahålls av ovanstående och Personalavdelningen.

Ansökningarna skall vara Personalavdelningen tillhanda SENAST den 17 februari 1978.

OBS! Till ansökan bifogas avskrifter av senaste skolbetyg och arbetsintyg samt intyg om påbörjade studier.

Redaktionens spalt

Du håller just nu i din hand 1978 års första Boxholms Aktuellt. Ett år som vi alla hoppas blir ett bättre år än det vi nyss lämnat. Tyvärr började året exakt som det gamla slutade, med andra ord utan några uppslupna durklanger. Nyårsönskningen GOTT NYTT ÅR har väl aldrig förr (i varje fall ej i skrivarens relativt korta liv) varit mer välmotiverad än vid det senaste årsskiftet. Vi människor är dock stora optimister och låt oss hoppas att den gamla devisen slår in "att det sista som överger människan är hoppet".

MEDARBETARE I BA

Vi på redaktionen hoppas att Du under 1978 inte enbart skall vara tidningens läsare utan som medarbetare göra BA intressantare och mer läsvärd. Hur skall detta gå till? "Jag som tyckte uppsatskrivning i skolan var en evig plåga" frågar Du kanske. Intet är felaktigare än tro att man måste vara en Sven Stolpe eller Wilhelm Moberg för att medverka i BA. Vill Du inte eller anser Du att Dina språkkunskaper är otillräckliga hjälper vi Dig med texten.

VAD ÄR LÄSVÄRT?

Om Du tror att fler än Du själv borde känna till en "grej" så föreligger ett nyhetsvärde som kan bli en artikel i BA. Kanske Du vill peka på något som Du anser borde ventileras i ett större sammanhang. Den kan vara någon händelse från arbetslivet eller en återblick till gamla Boxholm som Du anser bör bevaras för eftervärlden. Kanske Du anser att något i företaget är felaktigt hanterat eller till och med kan det vara tvärtom. Det finns så otroligt mycket som borde kunna berika tidningen men som kanske stannar i huvudet på några Boxholmare. Dröj ej med Ditt tips! Slå lokalen 182 och prata med Anne-Britt så ordnar hon resten.

OMPLACERINGAR

Den 1 januari 1978 gick Stålvirket över till att bara användas i ugn. De 12 personer som drabbades har blivit omplacerade på olika avdelningar inom företaget. 4 st överflyttades till Mediumverket, 5 st till Finverket, 2 st till Leveransavdelningen och 1 till Ritkontoret.

PÅLSBOTALLEN

Nu står du där åter i eget majestäst, så har hänt förr. - Ättlingarna har fallit för såg och yxa. Gammeltallen har lämnats kvar. Men nu är han inte alldeles ensam. Som unga konfirmander kring den vördade prelaten står s k frötallar runt omkring. De skall sörja för nästa generation. Tyvärr har de vassnäbbade hållbyggarna börjat sin uppvaktnings - ett dåligt omen. En frände, kanske av samma ärgång, står grå och barkfallen tätt intill också ett dåligt tecken. Stämplingslag har kommit, huggit in sina märken i den grova stammen, mumlat något om tum och kubikfot och dragit vidare. Sedan har skogshuggarna kommit med såg och yxor. De har bävat inför stammens mäktighet och gått träd förbi - tack och lov för det.

Släktled efter släktled av skogskarlar har stannat till under den stora kronan. Som ystra läringspojkar har de försökt famna om den grova stammen, som gamla män har de kanske förnummit ett stänk av tidlöshet i dess skugga.

Som ungtall såg den budkavlemän hasta fram längs stigen för att buda krigsfolk åt den s k hjältekonungen, som förde krig på den andra sidan Östersjön.



BACKSTUGAN PÅLSBO

Där borta låg den lilla backstugan (Pålsbo). Nu är det bara några grundstenar kvar. Mossan gör vad den kan för att dölja att här har varit en boplats för några människor. Den fasta punkten, ett hem för kanske ett par tre generationer av människosläk-

tet. Gammeltallen minns när den unga dagsverkskarlen med hjälp av sin kvinna bröt mark och timrade upp den lilla stugan. Vad var det som gjorde att han valde just denna plats mitt inne i den djupa skogen. Var det en liten slät jordbit eller var det ett slättekärr i myrkanten. Där han trodde sig till att kunna bärga lite starrhö åt ett par får eller getter. Hur som helst. Parentesen är slut. Skogen har tagit tillbaka sitt - De små åkerlyckorna finns ej mer. Kvinnoröster, stöj och barnskrik hördes därbortifrån under några decennier men det blev tyst innan detta sekel föddes.

På andra håll på skogen stannade folk längre kvar på sina torp och backstugor. Ända fram till mitten av detta århundrade kunde man i lyhörda sommarkvällar höra koskällornas fridfulla pinglande från torpställena vida omkring.

VARGSKALL

Gammeltallen har hört vargarnas ylande och sett dem som grå skuggor smyga fram längs stigen på jakt efter byte. En varghona gick här på skogen hårt fram bland torparnas får och getter.

Samling till vargskall pålystes i Ekeby och Malexanders kyrkor. Året var 1851. Skallkedjans mitt lär ha dragit fram just här.

Var står nu den här gamla tallen, vars like är svår att finna i dessa trakter. Jo, i trakten av Ljungstorp på hemmanet Somvik. En sätesgård för gångna tidens

jorddrottare och herremän. - Kanske vill den i sin mäktighet symbolisera den gamla sätesgårdens storhetstid eller kanske bara blidde det så att den i plikttrohet mot de olika ägarna genom åren försökt att växa lite varje år. De sista 100 åren har den lagt sitt strå i Bolagets stock.



En isig och snöig vind drar genom den förvisso glesnande kronan - Vintern står på tur i årstidernas eviga kretslopp.

C H

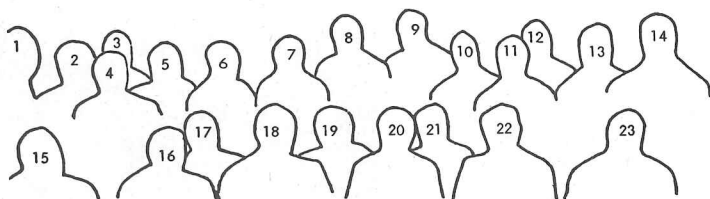
MOTIONERA MED



AKTIVITETER UNDER FEBRUARI

- Skidmotion (Ditt eget Vasalopp) Vid skidstugan, Österskogen, Strålnäs och Malexander.
- Korp och familjestafett söndagen den 12 februari. Korplag åker 3 x 5 km Familjelag åker 3 x 2,5 km
- Skidans dag Strålnäs den 22 februari Boxholm den 26 februari
- Skidutflykter i sportlovsveckan för låg- och mellanstadieelever 20, 21, 22 och 23 februari.

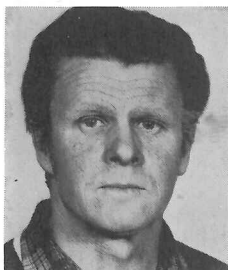
KLOCKUTDELNING



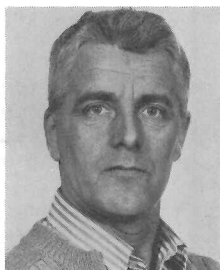
1 Arne Frejd, 2 Nils Karlsson, 3 Sven-Erik Karlsson, 4 Lennart Sjöberg, 5 Gösta Andersson, 6 Weine Johansson, 7 Karl-Olof Rehnvall, 8 Gösta Kindström, 9 Ola Petersson, 10 Anders Hedberg, 11 Evert Klingteg, 12 Sven Andersson, 13 Ivar Lantz, 14 Erik Stålhandske, 15 Erik Karlsson, 16 Henry Lövgren, 17 Gösta Starborg, 18 Armand Sander, 19 Bernt Lövgren, 20 Erik Mathiesen, 21 Ragnar Borg, 22 Rune Wennerqvist, 23 Jan Svensson.

SKOGSARBETARFÖRBUNDETS SEKTION 7 - BOXHOLM

STYRELSE:



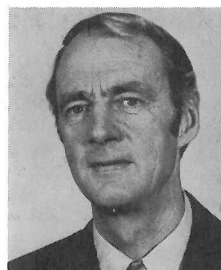
Gustav
Oskarsson
Ordf



Sven
Karlsson
V sekr



Erik
Johansson
V ordf



Rune
Stork
Sekr



Sture
Andersson
Kassör

JÄRNVÄGSTRAFIK - KOLLISIONSRISKER

SJ i Boxholm har meddelat att den för allmänheten förbjudna gång- och körvägen från Dörrfabriken mot SJ:s godsmagasin används i allt större omfattning av privatpersoner.

Vid järnvägs korsningarna har flera tillbud inträffat där framförallt äldre varit nära att köras på.

Vi vill därför på nytt meddela att den nämnda vägen ej är upplåten för privat trafik utan endast för bolagets sk "turbil".

I sammanhanget kan också nämnas att utlastningen från järnverket per järnväg har ökat kraftigt senaste tiden varför kollisionriskerna också ökat vid vägkorsningarna.

Skärpt uppmärksamhet krävs av alla berörda och där signaler finns måste dessa respekteras utan undantag.

"Försvunna" presenningar

Boxholms AB hyr presenningar och gastuber. Att hyra innebär att man måste kunna redovisa till de firmor vi hyr av och förutom en hyra per dag så måste vi ersätta det som försvinner.

En inventering har visat att det saknas ett 100-tal presenningar och tuber. Dessa kan finnas undanstoprade på våra olika avdelningar men envisa rykten säger att en hel del av presenningarna användes privat, som båttäckning, skydd över virkeshögar etc.

Du som känner till var en (eller flera) presenningar och gastuber finns - meddela förrådet. Hyran av dessa artiklar är så pass stor att vi gör en avsevärd kostnadsbesparing om de kommer till rätta.